

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงพัฒนา

ความเป็นมา

การขับเคลื่อนการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ถูกกำหนดเป็นกลยุทธ์สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านทุจริตและประพฤติมิชอบ (2561 - 2580) โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐนำแนวทางการขับเคลื่อนไปเป็นกรอบในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ให้บริการสาธารณะด้วยความเป็นธรรม มีการดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวมเป็นสำคัญ และลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ และยังเป็นการผลักดันให้เกิดทิศทาง การพัฒนาและปรับปรุงการทำงานภายในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้กรอบแนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ(ศรป.) ตระหนักถึงความสำคัญและขับเคลื่อนการดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานตามแนวทางดังกล่าวอย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง และร่วมส่งผลงานการดำเนินงานเข้าร่วมประกวดหน่วยงานคุณธรรมและองค์กรแห่งความสุขที่มีคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ชื่อผลงาน "ส่งเสริมคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง" (Promotion of Morality and Sufficiency Economy) โดยได้ขับเคลื่อนดำเนินงาน ดังนี้

1. ศรป.ขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยชมรมจริยธรรม ศรป. ประกอบด้วยสมาชิกชมรมภายในหน่วยงานจำนวน 13 คน โดยมีผอ.ศรป.เป็นประธานชมรม และมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 13 คน
2. มีการประกาศเจตนารมณ์และประกาศนโยบาย และสื่อสารให้บุคลากรได้รับทราบโดยการแจ้งเวียนและเผยแพร่บนเว็บไซต์ จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้
 - 2.1 ประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนคุณธรรม และต่อต้านทุจริตศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ "CIC Together Against Corruption"
 - 2.2 จัดทำประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)
 - 2.3 จัดทำประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาถาการลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน
3. มีการกำหนดเป้าหมายคุณธรรม จากปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ ครอบคลุม คุณธรรม 5 ประการคือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู และ องค์กรแห่งความสุขที่มีคุณภาพ Happy Workplace 8 ประการ ซึ่งบุคลากร ศรป. ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณธรรมเป้าหมายของหน่วยงาน โดยดำเนินการจัดทำแบบสำรวจค้นหาคุณธรรมเป้าหมายจาก ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ ของศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามแนวทางการดำเนินงานองค์กรคุณธรรม กรมอนามัย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจออนไลน์ Google form จากบุคลากรศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ จำนวน ๑๓ คน ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้ตอบแบบสำรวจ จำนวน ๑๓ คน (N = ๑๓) คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ ของบุคลากรทั้งหมด ผลสำรวจพบว่า

"ปัญหาที่ยากแก่" มีจำนวน ๕ ประเด็น

- ๑) การลดภาวะโลกร้อน (4R) (จิตอาสา + Happy Heart + Harmony)
- ๒) การสร้างความรอบรู้ด้านการเงิน ประหยัด พอเพียง (พอเพียง + Happy Money + Learning)
- ๓) ใช้ทรัพยากรของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า (พอเพียง + Happy Money + Learning)
- ๔) การส่งเสริมบุคลากรให้มีจิตบริการ (Service Mind) (จิตอาสา, กตัญญู + Happy Heart, Happy Society + Harmony, Trust.)
- ๕) การลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ (วินัย + Happy Brain + Achievement)

"ความดีที่อยากทำ" มีจำนวน ๖ ประเด็น

- ๑) การส่งเสริมประหยัดทรัพยากร ดการใช้ทรัพยากรและวัสดุสำนักงาน (พอเพียง + Happy Money+ Learning)
- ๒) กิจกรรมจิตอาสา ทำความดีเพื่อประชาชน เช่น บริจาคสิ่งของ (จิตอาสา + Happy heart + Harmony)
- ๓) การส่งเสริมสุขภาพเพื่อเป็นต้นแบบบุคลากร เช่น ออกกำลังกาย ยืดเหยียด ละเว้นการรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่มรสชาติหวาน (วินัย + Happy Body + Health Model)
- ๔) บุคลากรมีโอกาสได้กลับไปดูแล/ ทำกิจกรรมร่วมกับบุพการี และ/หรือครอบครัว ในช่วงวันหยุดต่อเนื่อง(กตัญญู + Happy Family + Trust)
- ๕) การส่งเสริมการสอนงานรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง (พอเพียง + Happy Relax + Learning)
- ๖) การส่งเสริมบุคลากรเป็นต้นแบบด้านพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู (สุจริต + Happy Soul + Ethics)

4. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนชมรมจริยธรรมของ ศรป. และเผยแพร่ขึ้นเว็บไซต์

5. จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมและองค์กรสร้างสุขที่มีคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยแผนการขับเคลื่อนตลอดปีงบประมาณ มีกิจกรรมทั้งหมด 35 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่กำหนดในรอบ 6 เดือนแรก ดำเนินการครบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

6. กลไกการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ จะใช้ช่องทางการสื่อสารรายงานในการประชุมประจำเดือนของหน่วยงาน

7. มีการประกาศยกย่องเชิดชูบุคลากรและหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร อีกทั้ง ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางเว็บไซต์ และ facebook ของศรป.

องค์ความรู้ที่ใช้สำหรับการขับเคลื่อนดำเนินงานและการสื่อสาร

จากการกำหนดเป้าหมายคุณธรรม จากปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ ครอบคลุม คุณธรรม 5 ประการคือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู และ องค์กรแห่งความสุขที่มีคุณภาพ Happy Workplace 8 ประการ โดยร่วมกันพิจารณากำหนดประเด็นเป้าหมายคุณธรรม และมีมติเห็นชอบเป้าหมายคุณธรรมประเด็นข้างต้น ซึ่งในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมฯ จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายคุณธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนและสามารถดำเนินงานได้บรรลุตามแผนฯ ศรป.เห็นว่าองค์ความรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมยังคงมีความจำเป็นในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และเผยแพร่บนเว็บไซต์ ศรป. เมนู ความรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ([Link](#)) มีดังนี้

1. แนวปฏิบัติ No Gift Policy67 ของกระทรวงสาธารณสุข
2. แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรมของบุคลากรมอนามัย ตามข้อบังคับกรมมอนามัย ว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมมอนามัย (Dos & Don'ts)
3. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
4. แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
5. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
6. ประกาศกรมมอนามัย เรื่อง นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
7. การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่อดีตข้าราชการ
8. หลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย

กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

เพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีประสิทธิภาพ บรรลุตามแผนปฏิบัติการฯ ศรป.ได้กำหนดกลไกการกำกับติดตามการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีคณะกรรมการชมรมจริยธรรมฯ ขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนฯ ซึ่งกำหนดหน้าที่ในคำสั่งคณะทำงานฯ ให้มีการขับเคลื่อน กำกับ ติดตามและรายงานผล
2. มีการมอบหมาย : โดยมีทีมเลขานุการ คือบุคลากรจากกลุ่มอำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบหลักและบุคลากรในหน่วยงานทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
3. มีการติดตามการดำเนินงานในการประชุมประจำเดือนของ ศรป. โดยมีทีมเลขานุการ จะรายงานในที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าเป็นประจำทุกเดือน

บทเรียนจากผลสำเร็จของการขับเคลื่อนดำเนินงานฯ

จากการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมและองค์สร้างสุขที่มีคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ต.ค.66 – เม.ย.67) ได้ทบทวนถึงปัญหาอุปสรรคของการขับเคลื่อนกิจกรรม และโอกาสในการพัฒนานั้น พบว่า กิจกรรมที่ดำเนินงาน เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติตามโอกาสต่างๆ บุคลากรทุกคนยินดีให้ความร่วมมือร่วมกิจกรรมต่างๆอย่างเต็มใจ อีกทั้ง ศรป.มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่มีความสุข ทำให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนงานได้อย่างดี อาจมีเพียงประเด็นที่เป็นอุปสรรคเล็กน้อยที่พบ คือ การตอบแบบประเมินเรื่องต่างๆ เช่น แบบประเมิน IIT แบบประเมินพฤติกรรมฯ ที่มีการตีความหรือเข้าใจคลาดเคลื่อนต่อข้อความคำถาม ดังนั้น ประเด็นที่เป็นโอกาสในการพัฒนาสำหรับการขับเคลื่อนงานในรอบต่อไปให้ดียิ่งขึ้น คือ การสื่อสารทำความเข้าใจให้บุคลากรภายในหน่วยงานได้รับทราบร่วมกันเพิ่มมากขึ้น

สำหรับความสำเร็จในการดำเนินงาน การเชิญชวนบุคลากรให้ร่วมกิจกรรม โดยไม่รู้สึกลัวถูกบังคับ และรู้สึกสนุกเต็มใจร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรม ครบรอบ 72 ปีวันสถาปนากรมอนามัย, กิจกรรมจิตอาสาปรับปรุงภูมิทัศน์ ฯลฯ

ปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมและองค์สร้างสุขที่มีคุณภาพ

1. ผู้อำนวยการเห็นความสำคัญและสนับสนุนในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ
2. บุคลากรทุกคนร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน
3. กิจกรรมที่ดำเนินการเป็นเรื่องที่บุคลากรปฏิบัติกันอยู่แล้วทำให้ไม่เป็นภาระและง่ายต่อการขับเคลื่อน
4. มีการสื่อสารข้อมูลข่าวสารกิจกรรมหลายๆ ช่องทางและเป็นประจำต่อเนื่อง
5. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการทำงานเอื้อต่อการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย
6. มีกลไกการดำเนินงานที่ชัดเจน ทั้งในรูปแบบชมรมจริยธรรม คณะทำงานชมรมฯ การรายงานผลการดำเนินงานในเวทีการประชุมประจำเดือนของ ศรป.

ข้อเสนอต่อกระทรวงสาธารณสุขเพื่อการพัฒนาสู่องค์กรแห่งความสุขอย่างยั่งยืน

ควรมีการบูรณาการงานด้านการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์กร
คุณธรรมต้นแบบ หรือควรสร้างระบบกลไกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและไม่ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน
ของงาน

.....